

หน้า 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัจจุบัน

เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่า ปัจจุบันสภាពเศษและสังคมของประเทศไทยได้พัฒนาเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีได้เข้ามามีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตของประชาชนในประเทศไทยมากขึ้นเป็นลำดับ แนวโน้มของสังคมกำลังพัฒนาเข้าสู่ความเป็นอุตสาหกรรมและการบริการ วิถีชีวิตสังคมเปิดกว้าง สภាពเษษเปลี่ยนแปลงตั้งกล่าว ใจเป็นอย่างยิ่งที่ต้องพัฒนาระดับความรู้และทักษะพื้นฐานของประชาชนให้สูงขึ้น อันจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่าง เหมาะสมและตรงชีวิตได้อย่างมีความสุข การมีความรู้เพียงระดับประถมศึกษา ซึ่งเดิมอาจเพียงพอต่อการประกอบอาชีพเกษตรกรรม แต่เรื่มไม่เพียงพอต่อการประกอบอาชีพในภาคอุตสาหกรรม ด้วยเหตุที่วิทยาการทุกแขนงเจริญขึ้นอย่างรวดเร็ว แรงงานที่จะเข้าสู่ภาคอุตสาหกรรมในอนาคต จึงควรได้รับการศึกษาขั้นต้นในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น การดำเนินการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานของประชาชนให้สูงขึ้น จึงมีความสำคัญและจำเป็นต่อการพัฒนาการศึกษาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทย

ในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539) จึงให้ความสำคัญต่อการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยได้ระบุไว้ในนโยบายการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้ "เร่งรับปรุงการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อให้การศึกษาขั้นพื้นฐานและขยายการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อให้ผู้จบประถมศึกษาได้เข้าเรียนมากขึ้น" (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ [สปช.] 2535) พร้อมกันนี้ รัฐบาลได้กำหนดนโยบายการศึกษาเพื่ออาชีพไว้ในแผนพัฒนาการศึกษา การศาสนา และวัฒธรรม ระยะที่ 7 (2535-2539) ดังนี้ "ส่งเสริมการศึกษาเพื่ออาชีพทุกระดับ ทุกประเภทการศึกษา มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้ความ

สามารถ มีทักษะ มีความมั่นใจในการประกอบอาชีพโดยเฉพาะวิชาชีพอิสระ และสามารถพัฒนาอาชีพให้เหมาะสมกับความต้องการ สอดคล้องต่อความต้องการของตนเอง สังคม และตลาดแรงงาน (กรมวิชาการ, 2535)

ดังนั้น รัฐบาลจึงเห็นความสำคัญ จาเป็นที่ต้องเร่งดำเนินการขยายการศึกษาภาคบังคับโดยตัวที่สุด เพื่อให้นักเรียนที่จบการศึกษาในประถมศึกษาปีที่ 6 ได้มีทักษะต่อในระบบโรงเรียนเพิ่มขึ้นอีก 3 ปีอย่างทั่วถึง โดยจัดในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ตามมติคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้เริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ปีการศึกษา 2533 สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้เริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ปีการศึกษา 2533 โดยดำเนินการสอนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521(ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) ของกระทรวงศึกษาธิการ ที่ได้ปรับแนวการจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนได้เรียนวิชาแกนกลุ่มสมรรถภาพพื้นฐาน (การเป็นพลเมืองดี) และกลุ่มประสบการณ์อาชีพ (การปฏิบัติทักษะวิชาชีพ เป็นวิชาหลัก) โดยเน้นให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง รู้จักการผลิตและรวมกลุ่มการจ้าหน่าย ทั้งนี้เพื่อให้นักเรียนมีรายได้ระหว่างเรียนและเป็นการลดภาระแรงงานเด็กอย่างไม่เป็นธรรมตลอดจนสามารถช่วยงานผู้ปกครองในการทำมาหากินได้ (สปช., 2535)

จะเห็นได้ว่า การจัดการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนได้มีพื้นฐานและความรู้ด้านวิชาอาชีพ ความสำคัญจะเป็น เนื่องจากนักเรียนกลุ่มนี้เป็นนักเรียนในส่วนที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ต้องรับผิดชอบในการจัดการศึกษา เป็นนักเรียนชนบทที่จะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพ มีลักษณะ เหตุการณ์สังคมเด่นความรู้ ทักษะ และลักษณะนิสัยโดยเฉพาะอย่างยิ่งในการทำงาน ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาอาชีพที่ผูกครองทางอยู่เดิมให้มีผลผลิตเพิ่มมากขึ้น การขยายงานของครอบครัวให้เป็นระบบ การสร้างงานอาชีพอิสระของตนเอง หรือ การเข้าสู่แรงงานภาคธุรกิจ อุตสาหกรรม บริการ การมุ่งเน้นประสิทธิภาพในการจัดการเรียน การสอนอาชีพจึงเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง ซึ่งจุดประสงค์สำคัญของวิชาอาชีพ คือ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ เข้าใจในหลักวิชาชีพ ทักษะในอาชีพ มีเจตคติที่ดี และมีคุณธรรมในการประกอบอาชีพ ตลอดจนมีความสามารถในการจัดการธุรกิจ ซึ่งเป็นการพัฒนาเพื่อเตรียมตัวเด็กในเรื่องของการงานและอาชีพ ทั้งในด้านความรู้ ทักษะ คุณลักษณะ เพื่อให้เด็กมีเจตคติที่ดี มีนิสัยรัก

การทำงาน และรู้จักคิดวิเคราะห์ มองเห็นช่องทางในการประกอบอาชีพที่เหมาะสมต่อไปเมื่อเด็กเรียนจบในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นแล้วไม่ได้เรียนต่อ (สบช., 2535)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2532) ได้ทำการวิจัย เรื่อง พัฒนาการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ พนวจ กิจกรรมทางการค้าและการบริการมีความสำคัญเพิ่มขึ้นซึ่งเป็นผลจากที่เกิดอาชีพที่หลากหลาย มุ่งเน้นพัฒนาฝีมือแรงงานทุกระดับ รวมทั้งการเพิ่มเติมอาชีพด้านช่างเครื่องยนต์ ตัดเลื่อย ช่างไฟฟ้า ช่างเชื่อม ปิมฟ์ดีด บัตช์ ภาษาต่างประเทศคอมพิวเตอร์ อีกทั้งมีการพัฒนาเนื้อหาวิชาการที่เกี่ยวกับการงานพื้นฐานอาชีพ ได้แก่ การติดต่อสื่อสาร การคำนวณ การสร้างนิสัยที่ดีในการทำงาน การรู้คุณค่าของงาน และการเตรียมให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ที่สามารถต่อยอด พร้อมทั้งการแสวงหาอาชีพที่เหมาะสมได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวนโยบายการดำเนินงานขยายโอกาสทางการศึกษา (สบช., 2536) ซึ่งเปิดโอกาสให้เยาวชนในชนบทได้รับการศึกษาระดับที่สูงขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานที่เพียงพอในการทำงานอาชีพ และครองตนอยู่ในสังคมอย่างปกติสุขตลอดจนการเป็นแรงงานที่มีคุณภาพสามารถปรับตัวให้ทันความก้าวหน้า ความเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีได้ และจากการสำรวจข้อมูลนักเรียนที่จบมัธยมศึกษาตอนต้น ปีการศึกษา 2536 พบร้านักเรียนที่จบส่วนใหญ่ออกใบประกาศนียบัตร 63.97 % เรียนต่อสายอาชีวศึกษา 25.30 % เรียนต่อสายสามัญ 28.96 % (สบช., 2536) จากข้อมูลนี้วิเคราะห์ได้ว่า สังคมไทยมีแนวโน้มการพัฒนาไปสู่การเป็นประเทศไทยสากล ผ่านการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานของอาชีวศึกษา ด้วยการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จึงเป็นการยกระดับความรู้พื้นฐานของประชาชนให้รองรับกับการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงกับสภาพความต้องการของตลาดแรงงานส่วนใหญ่ที่ต้องการแรงงานที่มีคุณภาพ การศึกษาขั้นต่ำจึงควรเป็นระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ประกอบกับการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลวันออกเป็นการกระจายความเจริญและกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ในสู่ส่วนภูมิภาคขนาดใหญ่ของประเทศไทยซึ่งครอบคลุมพื้นที่ 3 จังหวัดตื้อ ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ระยอง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาประเทศไทยสู่อุตสาหกรรมสมัยใหม่ โดยใช้แรงงานภายใต้มาตรฐานคุณภาพ เป็นหลัก ของการกระจายความเจริญและกิจกรรมทางเศรษฐกิจออกจากกรุงเทพฯ รวมทั้งมีเป้าหมายเพื่อเชื่อมโยงการพัฒนาระหว่างภาคตะวันออกและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งเป็นแหล่งวัตถุติดลักษณะอย่าง (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2537)

นอกจากนี้ จักรยานไฟ ผ้าสุกันนิช (2537) ก่าว่าว่า ในปี 2537 จะมีโครงการลงทุนอุตสาหกรรมเข้ามายังพื้นที่พัฒนาชายฝั่งทะเลวันออกและจังหวัดใกล้เคียง เป็นญี่ปุ่นค่าสูงถึง 8.84 หมื่นล้านบาท จากจำนวน 134 โครงการ ซึ่งแนวโน้มจากการพัฒนานี้จะเกิดโครงการต่าง ๆ ขึ้น ทั้งนิคมอุตสาหกรรมนานาชาติ โครงการรถไฟความเร็วสูง โครงการศูนย์ซ่อมบำรุงเครื่องบิน และการพัฒนาสนามบินอยู่ต่อไป

จากการสร้างงานดังกล่าว จะส่งผลให้เด็กนักเรียนที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เข้าสู่ตลาดแรงงานเป็นจำนวนมาก ดังนั้นการจัดการศึกษาวิชาอาชีพ จึงเป็นการเตรียมบุคคลให้มีความสามารถและทักษะพื้นฐานในการประกอบอาชีพ ซึ่งมีผลกระทบไปถึงการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งมีแนวการจัดการเรียนการสอนที่เปิดกว้างด้านอาชีพเพื่อเป็นการเตรียมเด็กเข้าสู่ตลาดแรงงานในสาขาต่าง ๆ ซึ่งเป็นที่ปรารถนาโดยทั่วไปแล้วว่า หากประเทศไทยเด็กตามที่มีทรัพยากรมழอยู่ที่มีคุณภาพ ประเทศไทยนั้นก็จะเป็นประเทศที่ประสบความสำเร็จในการพัฒนาทุก ๆ ด้าน

แต่ที่ผ่านมาการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร ดังนั้นสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ จึงได้ทำการวิจัยและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ (สกศ., 2536) ซึ่งพบว่าการจัดการเรียนการสอนให้ประสบความสำเร็จตามเจตนาرمณ์ของหลักสูตร ความมีการพัฒนาครุภู่สอนวิชาอาชีพให้มีความรู้และทักษะทางอาชีพอย่างแท้จริง สามารถที่จะจัดการเรียนการสอนและถ่ายทอดความรู้ทักษะทางอาชีพให้นักเรียนได้เป็นอย่างดี ตลอดจนสามารถแก้ปัญหาในด้านการจัดการเรียนการสอนอันเนื่องมาจากข้อจำกัดต่าง ๆ ของโรงเรียนได้และจากผลการวิจัยสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พบร่วมมือกับครุภู่สอนวิชาอาชีพในลักษณะคล้ายคลึงกัน ดังนี้

กรมวิชาการ (2533) ได้ศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา พบร่วมกับครุภู่สอนวิชาอาชีพในลักษณะคล้ายคลึงกัน ดังนี้

พูลข่าวๆ ขวัญเมือง (2534) ได้ศึกษาเรื่องสภาพและปัญหาการจัดวิชาอาชีพ ขั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ปัญหาที่พบ คือ ครุขากความรู้ความเข้าใจในเรื่อง การนิเทศ การจัดเอกสารประกอบหลักสูตรและการผลิตสื่อการสอน

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด เชตการศึกษา 1 (2536) ได้ศึกษาสภาพความต้องการในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา พบร้า โรงเรียนที่เปิดสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ประสบปัญหาการขาดแคลนบุคลากรที่มีความชำนาญด้านการสอนโดยเฉพาะครูผู้สอนวิชาอาชีพ

นอกจากนี้ ผลการประชุมคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2 กันยายน 2537) เรื่อง การสำรวจประชาพิจารณา (public hearing) นัดเกี่ยวกับการขยายการศึกษาภาคบังคับในด้านคุณภาพและประสิทธิภาพการดำเนินงาน พบร้า ประสบปัญหาโดยระบุปัญหาว่าครุภัณฑ์ ประถมศึกษายังขาดความรู้ความชำนาญในการสอนในระดับมัธยมศึกษา โดยเฉพาะครูผู้สอนวิชาอาชีพมีเพียงร้อยละ 12.3 ที่จบวิชาอาชีพจริงเป็นปัญหาสำคัญยิ่งที่ต้องได้รับการแก้ไขและช่วยเหลือ เพื่อให้การดำเนินการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพเป็นไปตามเป้าประสงค์

ดังนั้น เพื่อการปรับปรุงการจัดการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น แนวทางหนึ่งก็คือ การนิเทศการสอน ทั้งนี้ เพราะการนิเทศการสอนเป็นปัจจัยสำคัญต่อการปรับปรุงพัฒนาระบบ สอนของครูโดยตรง หากมีรูปแบบในการปฏิบัติงานนิเทศการสอนในโรงเรียน ก็จะช่วยให้การจัดการศึกษาของโรงเรียนเป็นไปอย่างมีคุณภาพ บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ แต่ปัญหามาตรฐานต้องการการนิเทศการสอน มักเกิดจากความไม่เต็ม เดย์ซินของศึกษานิเทศก์ในการปฏิบัติหน้าที่มากกว่าความต้องการของครู และจากรายงานการวิจัยการสังเคราะห์งานวิจัยทางการนิเทศการศึกษาในประเทศไทย (สังค อุทرانันท์, 2531) พบร้า การวิจัยทางการศึกษาส่วนมาก ไม่ได้มีการศึกษาถึงการจัดการนิเทศการเรียนการสอน แต่โดยส่วนใหญ่จะมีความเกี่ยวข้องกับการจัดการนิเทศการศึกษาโดยย้อม ดำเนินการนิเทศเป็นกลุ่มใหญ่ อย่างไรก็ตามคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน ยังขึ้นอยู่กับคุณภาพการสอนของครูเป็นproxy สำหรับความต้องการ ตั้งนี้ความจำเป็นในการนิเทศการสอนเพื่อการปรับปรุงพัฒนาระบบการสอนของครูซึ่งเป็นสิ่งที่มีความสำคัญยิ่ง และเพื่อให้การ

นิเทศเกิดประโยชน์แก่ครูผู้สอนอย่างแท้จริง ข้อมูลความต้องการการนิเทศการสอนของครูผู้สอน วิชาอาชีพ จึงเป็นสิ่งจำเป็นที่จะช่วยให้การจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและยังเป็นแนวทางการจัดการนิเทศการสอนของหน่วยงานต้นสังกัด ในการส่งเสริมและพัฒนาการนิเทศการสอนวิชาอาชีพในโรงเรียนโดยกรุณารายยกองการทางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ให้สามารถกระดับคุณภาพการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ดีขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความต้องการการนิเทศการสอนของครูผู้สอนวิชาอาชีพ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนโดยกรุณารายยกองการทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ บริเวณพื้นที่ชายฝั่งทะเลวันออก

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาความต้องการการนิเทศการสอนของครูผู้สอนวิชาอาชีพระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนโดยกรุณารายยกองการทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ บริเวณพื้นที่ชายฝั่งทะเลวันออก
2. กรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาตามแนวคิด ทฤษฎี จากแผนการศึกษาแห่งชาติ (2535) หลักสูตรวิชาอาชีพ ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) องค์ประกอบของระบบการสอน ของ Klausmeir and Ripple, 1971 (ข้างใน สัจด อุทราณันท์, 2532) กระบวนการเรียนการสอนวิชาการงานและอาชีพของธรรมรัล ไซติกุลชร และนคร ศรีวิจารณ์ (2532) การเลือกและกำหนดเนื้อหา ของ เสริมศรี ไชยศร (2526) สื่อการสอนระดับมัธยมศึกษา ของ ชัยยงค์ พรมวงศ์ (2532) การวัดและประเมินผลของไฟศาล หวังพาณิช (2526) สรุปประเด็นได้ดังนี้

ตัวบทลักษณะ

- หลักการ จุดหมาย โครงสร้างแนวดำเนินการ
- หลักเกณฑ์การใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521
(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)
- การนำหลักสูตรไปใช้
- การพัฒนาหลักสูตร

ตัวเนื้อหา

- การวิเคราะห์เนื้อหา
- การเลือกเนื้อหาการสอน
- การกำหนดเนื้อหาการสอน

เทคนิคและวิธีการสอน

- การสาธิต
- การบรรยาย
- การแสดงบทบาทสมมุติ
- การทดลองปฏิบัติงาน
- การสอนแบบก้าหนดงาน

สื่อการเรียนการสอน

- การเตรียมสื่อการเรียนการสอน
- การเลือกใช้สื่อ อุปกรณ์
- การเก็บรักษาสื่อการเรียนการสอน

การวัด และประเมินผล

- การเตรียมการประเมินผล
- การประเมินผลก่อนเรียน
- การประเมินผลระหว่างเรียน
- การประเมินผลหลังเรียน

ค่านิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

ความต้องการของครู หมายถึง ความต้องการค่าแนะนำช่วยเหลือเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งสามารถดำเนินการแก้ไขและช่วยเหลือได้ด้วยการนิเทศการสอนเพื่อให้บรรลุจุดหมายของหลักสูตร

การนิเทศการสอน หมายถึง การพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การใช้สื่อและวัสดุรวมทางการศึกษา การวัดและประเมินผลครูผู้สอนวิชาอาชีพ หมายถึง ครูผู้สอนวิชาอาชีพระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียน โครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

โรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ที่เปิดสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น การจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพซึ่งเป็นวิชาเลือกเสรี ที่นักเรียนผู้มีผลิตภัณฑ์ทางเศรษฐกิจหลักสูตร พื้นที่ช้ายังคง เลตะวนออก หมายถึง จังหวัด ละเชิงเทรา ชลบุรี ระยะ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ เป็นข้อมูลพื้นฐานในการปรับปรุงรูปแบบและวางแผนการนิเทศการสอน และการปฏิบัติงานด้านนโยบาย เพื่อให้การสนับสนุนการปฏิบัติงานนิเทศการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
2. สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด สำนักงานการประถมศึกษาอาเภอ/กิ่งอาเภอ กสุ่มโรงเรียนและโรงเรียน สามารถนำผลการวิจัยไปใช้การสนับสนุนการปฏิบัติงานการสอนของครูผู้สอนวิชาอาชีพระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เพื่อการวางแผนรูปแบบให้เป็นระบบและแก้ปัญหาได้ตรงกับความต้องการของครูผู้สอนวิชาอาชีพ